

Gemeente Bladel

gemeente
Eersel

Oirschot

Rekenkamercommissie De Kempengemeenten

Behandeld door: H.W. Vlemmix

Datum: 19 januari 2023

Betreft: Rekenkamerbrief 'Onderzoek ondersteuning volksvertegenwoordigers' Eersel

Geachte gemeenteraadsleden,

Jaarlijks biedt de Nederlandse Vereniging van Rekenkamers en Rekenkamercommissies (NVRK) aan haar de leden de mogelijkheid om tegen een zeer geringe bijdrage, deel te nemen aan een zogenaamd DoeMee-onderzoek. Naast de jaarlijks twee lokale onderzoeken en het gemeenschappelijke onderzoek hebben wij ervoor gekozen om hieraan deel te nemen. Omdat het onderzoek volgens ons de gemeenteraden van de vier Kempengemeenten een goed inzicht geeft in de eigen ondersteuning en omdat deelname voor een zeer bescheiden prijs werd aangeboden. We merken hierbij op dat wij, op basis van de aangeleverde informatie, als commissie aansluitend zelf nog tot conclusies en aanbevelingen dienden te komen. In juli hebben wij u hierover geïnformeerd.

Onderzoeksvraag

Onder ondersteuning verstaan we in ieder geval de inrichting van de griffie, de mogelijkheid tot fractieondersteuning, de inrichting van de rekenkamerfunctie en de mogelijkheid tot ambtelijke bijstand en het volgen van opleidingsprogramma's.

De centrale onderzoeksvraag is: hoeveel is de raad bereid voor haar eigen ondersteuning uit te geven? Het gaat hierbij om vragen als: wat is het budget waarover de decentrale volksvertegenwoordiging beschikt? Wat wordt daaruit gefinancierd? Worden alle middelen besteed of blijft er geld liggen? Is dit de afgelopen jaren veranderd en wat zijn de redenen daarvan?

Onderzoeksaanpak

Aan het onderzoek hebben 70 gemeenten, zo'n 20% van de Nederlandse gemeenten, deelgenomen. De deelnemende gemeenten hebben aan de hand van een vragenlijst de voor het onderzoek noodzakelijke informatie aangeleverd. Deze informatie was voornamelijk kwantitatief van aard, zoals de hoeveelheid middelen die worden ingezet, het aantal raadsvragen of het aantal ingezette uren aan ambtelijke bijstand. Aansluitend heeft er, ter duiding van het verzamelde materiaal, met een vertegenwoordiger van iedere gemeente een interview plaatsgevonden. Meestal was dit de raadsgriffier.

Het onderzoek heeft plaatsgevonden van september t/m december 2022. Een lid van uw rekenkamercommissie was lid van de NVRK-begeleidingscommissie die het door PBLQ uitgevoerde onderzoek begeleidde.

Bevindingen

Het overall beeld is door het onderzoeksbureau PBLQ gepresenteerd in een verdiepende rapportage. Daarnaast is er per deelnemende gemeente een factsheet samengesteld met daarin de voor die gemeente relevante data. Beide documenten treft u bijgaand aan, evenals een cijfermatige vergelijking (benchmark) tussen de vier Kempengemeenten.

Conclusies

Op basis van de in deze twee documenten opgenomen bevindingen, komen wij tot de volgende conclusies. Daarbij hebben wij, net als in de factsheet rekening gehouden met de voor Eersel te hanteren grootteklasse. Daarnaast hebben we gekeken in hoeverre de inzet van middelen in Eersel afwijkt van het gemiddelde van de gemeenten in de voor Eersel geldende grootteklasse.

1. Het voor de raadsgriffie beschikbare budget is, met 88% van het gemiddelde budget, iets lager dan het gemiddelde van deze grootteklasse. Daaruit werden echter alleen de salarislasten van de griffie betaald. Dit zou dit iets lagere budget (ten dele) kunnen verklaren. De besteding van het budget is echter een aandachtspunt. In 2021 werd slechts 81% van het budget ook daadwerkelijk besteed;
2. De omvang van de raadsgriffie is de afgelopen jaren onveranderd gebleven en is met een formatieomvang van 1,8 formatieplaats en daarmee 82% van het gemiddelde van de grootteklasse, aan de lage kant;
3. De omvang van uw raadsgriffie lijkt kwetsbaar, zeker gegeven de constatering dat deze 1,8 formatieplaats voor 0,9 fte bestaat uit secretariële ondersteuning. Dat is relatief hoog en dat betekent dat er slechts 0,9 fte beschikbaar is voor de primaire taken ten behoeve van de gemeenteraad;
4. Eersel kent een lager dan gemiddeld budget voor training en opleiding, waarvan in 2021 overigens niets werd besteed. Daarentegen kent Eersel geen budget voor onderzoek en advies waaraan in 2021 wel €3.300 werd uitgegeven;
5. Eersel kende in 2021 een iets hoger bedrag dan gemiddeld voor communicatie en in 2022 een veel hoger bedrag dan gemiddeld voor dit doel. Het zijn overigens bescheiden bedragen en het vermoeden bestaat dat de afwijking uit 2022 wordt verklaard door extra uitgaven in verband met de gemeenteraadsverkiezingen;
6. De middelen voor fractie-ondersteuning zijn iets lager dan in de andere gemeenten in dezelfde grootteklasse en worden ook daadwerkelijk aan dit doel besteed;
7. De middelen ten behoeve van de rekenkamercommissie zijn iets hoger dan gemiddeld. In 2021 werd er -als gevolg van personele wisselingen in de rekenkamercommissie- echter vrijwel niets aan uitgegeven;
8. Net als in de meeste andere gemeenten bestaan er in Eersel geformaliseerde afspraken over het verlenen aan ambtelijke bijstand aan gemeenteraadsleden, in de vorm van een verordening;
9. De gemeente Eersel kent een voor deze gemeentegrootte hoger aantal informatiebijeenkomsten en hoger aantal werkbezoeken per jaar.

De gemeenteraad van Eersel neemt deel aan een voor deze grootteklasse hogere hoeveelheid activiteiten en lijkt in die zin een 'actieve gemeenteraad'. De gemeenteraad van Eersel is tegelijkertijd zeer bescheiden wat betreft de inzet aan middelen ten behoeve van de eigen ondersteuning. Op zichzelf is dat natuurlijk een goede zaak, totdat dit leidt tot onvolkomenheden in de ondersteuning van de raad of tot kwetsbaarheden. En dat laatste lijkt in Eersel het geval.

Gemeente Bladel

gemeente
Eersel

Oirschot

Aanbevelingen

Aansluitend op de conclusies komen wij tot de volgende twee aanbevelingen aan de gemeenteraad.

1. Ga met u zelf en met uw raadsgriffier in gesprek over de door u gewenste ondersteuning en pas daarop (desgewenst) de formatieomvang en middelen aan;
2. Onderzoek in hoeverre er binnen het voor de griffie en raad beschikbare budget verschuivingen gewenst en mogelijk zijn. Overweeg om aanvullend de voor de raadsondersteuning beschikbare middelen te verhogen. Neem daarbij de in de factsheet opgenomen data als oriëntatiepunt.

Met vriendelijke groet,

Namens de rekenkamercommissie Kempengemeenten

Hein-Willem Vlemmix

Voorzitter

Bijlagen:

- Factsheet Eersel
- Verdiepende rapportage
- Benchmark Kempengemeenten